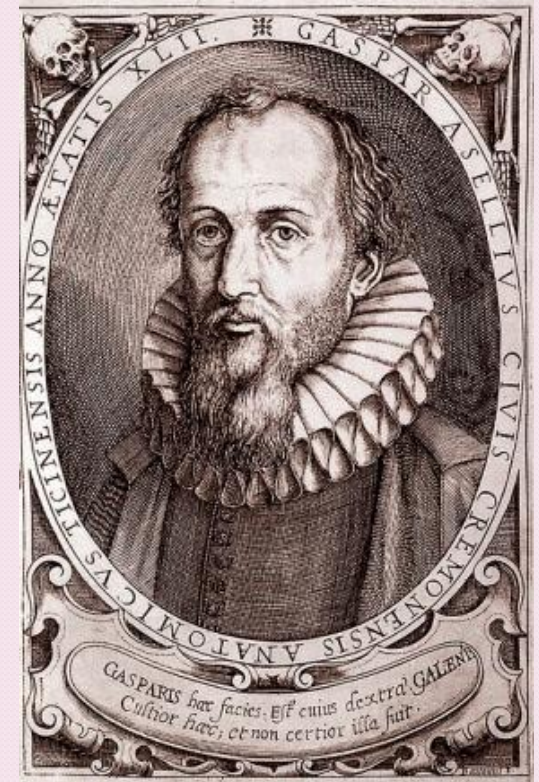

ANGIOLOGIA

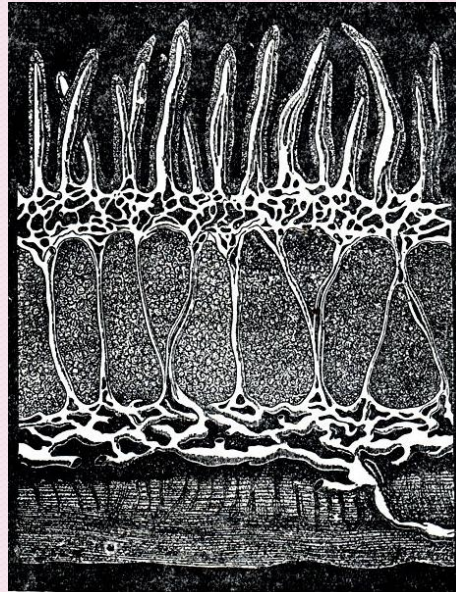
Азеллі Гаспаре

Італійський анатом. Народився в Кремоні. Професор анатомії і хірургії в Павії. 1622 р. при вівісекції собаки в брижі тонкої кишки виявив молочні судини і детально описав їх будову і функцію. Відкриття Г. Азеллі поклало початок вивченню лімфатичної системи.

1581—1626)

Vasa lymphatica intestinalia – судина Азеллі
Лімфатична судина тонкої кишки.

Лімфатичні судини брижі тонкої кишки, під час травлення, переважно всмоктують продукти розщеплення жирів, тому лімфа в лімфатичних судинах кишки має білуватий колір і її називають молочним соком (chylus).

Людвіг Ашофф

1866—1942

Німецький патологоанатом. По закінченні в 1899 р медичного ф-ту Страсбурзького університету був асистентом відомих патологоанатомів Ф. Реклингхаузена і Ж. Орта. З 1894 р.- професор патологічної анатомії в Геттінгені, з 1903 р.- в Марбурзі, з 1906 по 1942 р.- у Фрейбурзі. Ним опубліковано близько 400 наукових робіт, виданий двотомний підручник патологічної анатомії. Спільно з японським ученим К. Тавара розробив вчення про провідну систему серця.

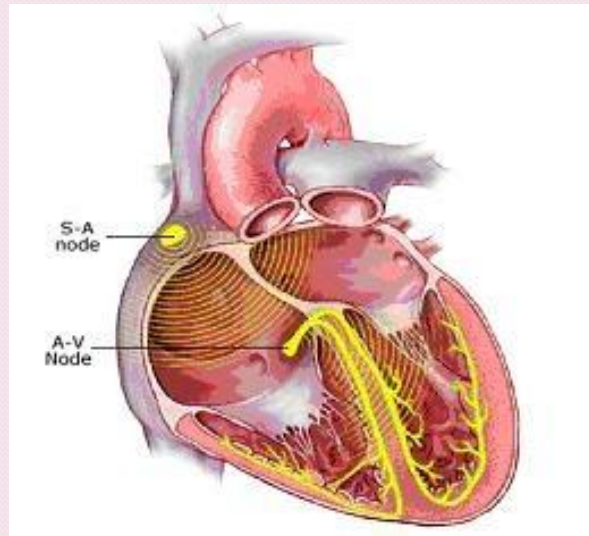
Сумао Тавара

1873-1952

Японський анатом і патолог. Народився в Оіта. Вчився і працював у Марбурзі у Людвіга Ашоффа, спільно з яким розробляв вчення про провідну атріовентрикулярну систему серця. Згодом очолював кафедру анатомії в Токійському університеті. Вивчав також порівняльну гістологію серця і судин.

Nodus atrioventricularis – вузол Ашофа-Тавари
Атріовентрикулярний вузол

Вузол, розташований у стінці правого передсердя під ендокардом близько медіальної стулки тристулкового клапана; передає збудження від синусно-передсердного вузла на передсердно-шлуночковий пучок.

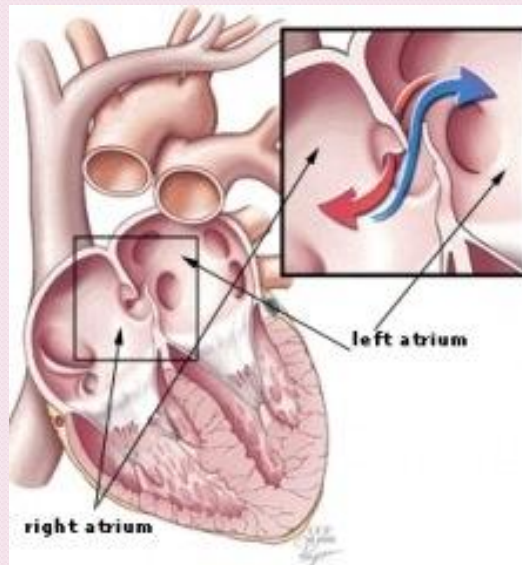
Леонардо Боталло

1530—1600

Італійський лікар і анатом, француз за походженням, учень Г. Фаллопія. Народився в Асті (П'ємонт). Працював у Павії та Парижі. Лейб-медик короля Франції Карла IX. У 1564 р. описав протоку, що з'єднує у внутрішньоутробному періоді легеневу артерію з дугою аорти.

Ductus arteriosus – протока Боталло
Артеріальна протока

Кровоносна судина, що з'єднує легеневий стовбур плода з аортою; після народження швидко запусніває і редукується в фіброзний тяж.

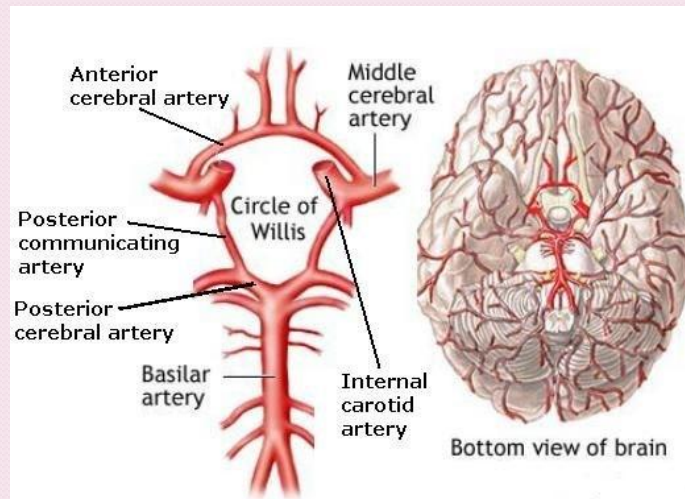
Томас Віллізій

1621—1675

Англійський лікар і анатом. Народився в Грит-бедуїні (Уїлтшир). Вивчав спочатку теологію, потім медицину в Оксфорді. У 1660 р.- професор натурфілософії в Оксфорді, з 1666 р.- лікар в Лондоні, потім лейб-медик короля Джеймса II. Засновник Королівського медичного товариства. У 1664 р. опублікував свою головну роботу «Анатомія головного мозку з додаванням до неї опису та функції нервів», що отримала широке визнання серед лікарів.

Circulus arteriosus cerebri – круг Віллізія
Артеріальне коло мозку

Вілізієве коло (*circulus arteriosus cerebri*) -міжсистемний анастомоз в основі головного мозку у вигляді кола, яке утворене 4 парними (*a.cerebri anterior*, *a.carotis interna*, *a.communicans posterior*, *a.cerebri posterior*) і однією непарною (*a. comunicans anterior*) артеріями.

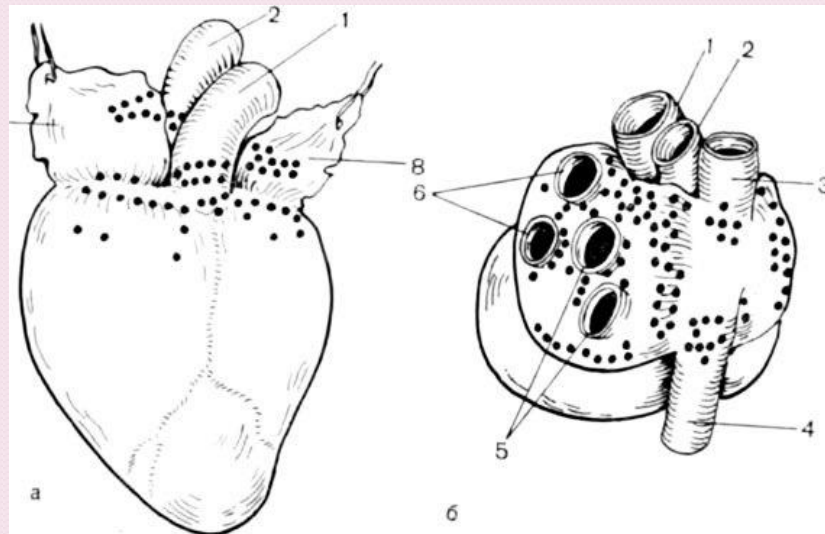
Володимир Петрович Воробйов

(1876—1937)

Радянський анатом, дійсний член АН УРСР. Наукову роботу по анатомії почав під керівництвом А. К. Білоусова. У 1908 р. захистив докторську дисертацію «Іннервація сухожиль людини». З 1910 р.- доцент Харківського університету; очолював також кафедру анатомії Харківського жіночого медичного інституту, З 1917 р. і до кінця життя керував кафедрою анатомії Харківського університету, був науковим керівником Українського інституту експериментальної медицини та відділу морфології цього інституту. Розробив методику макро-мікроскопічного дослідження периферичної нервової системи, вивчав нерви серця і шлунка, удосконалив методи консервації трупів. У 1924 р. очолював бригаду з бальзамування тіла В. І. Леніна.

Plexus subepicardialis cordis – сплетення Воробйова
Субепікардіальні сплетення серця

Шість нервових сплеть, що складаються з клітин і волокон, розташованих під епікардом в різних відділах серця (субепікардіальні серцеві сплетення); їх розгалуження проникають в глибокі шари серцевої стінки, утворюючи інтраміокардіальні та субендокардіальні серцеві сплетення.

Раймонд В'єссен

1641—1715

Французький лікар і анатом. Народився у Версенсі. Вивчав медицину в Монпельї, пізніше в Парижі. Працював лікарем і анатомом в Монпельї. У 1685 р. обраний у Французьку академію наук. Багато працював в області описової анатомії внутрішніх органів, особливо периферичної нервової системи. На підставі 500 розтинів людських трупів, проведених протягом 10 років, опублікував славнозвісну роботу «Універсальна неврологія» (1685).

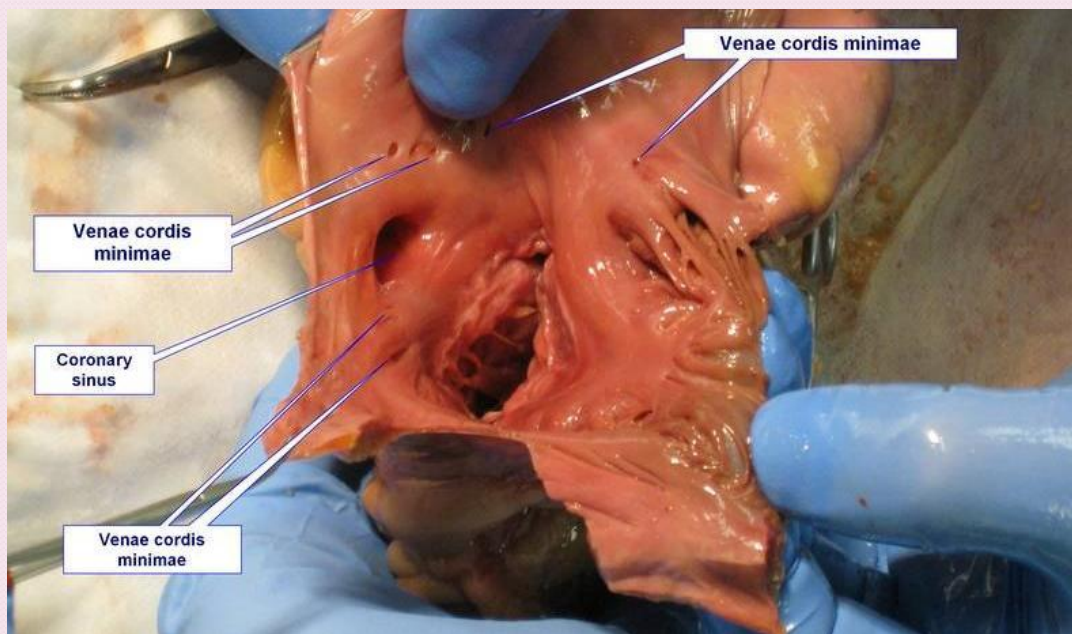
Адам Тебезій

1686—1732

Німецький анатом і патолог. Народився в Гіршберзі (Сілезія). Професор анатомії університету в Лейдені. У 1708 році опублікував твір «Міркування про круговорот крові в серці», в якому детально описав особливості кровопостачання різних відділів серця.

Venae cordis minimae – судини Тебезія- В'єссена
Найменші серцеві вени

Вени, що вливаються безпосередньо у праве передсердя; збирають кров від стінок правого і частково лівого передсердя і їх перегородки.

Клавдій Гален

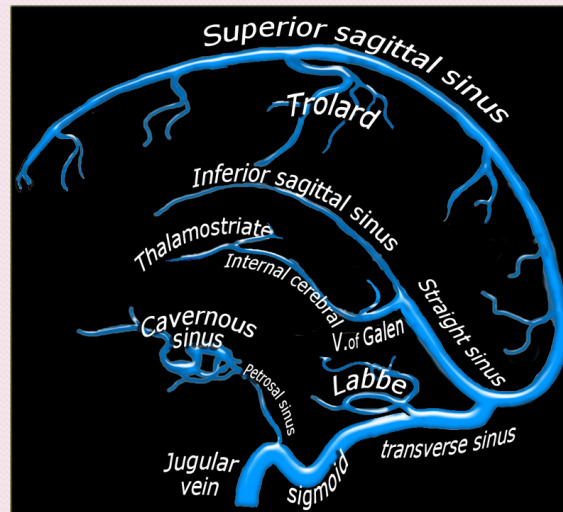

131—199

Римський лікар і вчений. Народився в Пергамі (Мала Азія), вивчав філософію і медицину, удосконалювався з анатомії в Олександрії. З 158 року працював на батьківщині лікарем в школі гладіаторів, в 169 році переселився в Рим, де став придворним медиком. З його творів, яких налічується більше 400, половина - медичного змісту. Опис Клавдієм Галеном будови людського тіла становить значний крок вперед в порівнянні з колишніми авторами, хоча містить безліч помилок у зв'язку з тим, що він вивчав анатомію переважно на свинях і мавпах. Ці похибки разом з істинами Клавдія Галена вважалися протягом багатьох століть недоторканною святинею, і позбутися від цих помилок вдалося тільки після важкої боротьби.

Vena cerebri magna – вена Галена

Велика мозкова вена

Вена, що вливається в прямий синус твердої мозкової оболонки; збирає кров від внутрішніх частин мозку (базальних ядер, таламуса, прозорої перегородки), судинних сплетень бокових шлуночків, мозочка.

Альбрехт Галлер

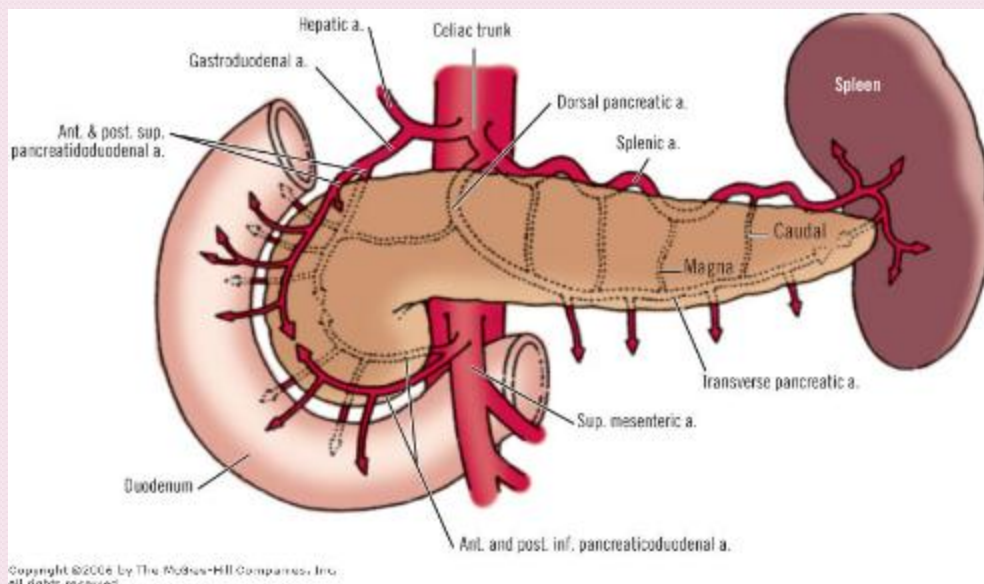

1708—1777

Швейцарський анатом і фізіолог. Народився в Берні, у віці 15 років вступив на медичний факультет Тюбінгенського університету. Але незабаром перейшов в знаменитий тоді Лейденський університет, де навчався під керівництвом Бернхарда Альбінус і Германа Бургава, а потім відправився в Лондон і Париж, де займався анатомією у Д. Дугласа і Якова Вінслоу. У 1727 році отримав ступінь доктора медицини. Після повернення на батьківщину вивчав математику у Бернуллі. Багаторазово робив поїздки на Альпи, посилено займався ботанікою. У 1736 році обраний професором анатомії, хірургії та ботаніки в Геттінгені. Заснував ботанічний сад, анатомічний театр і перший фізіологічний інститут у Німеччині.

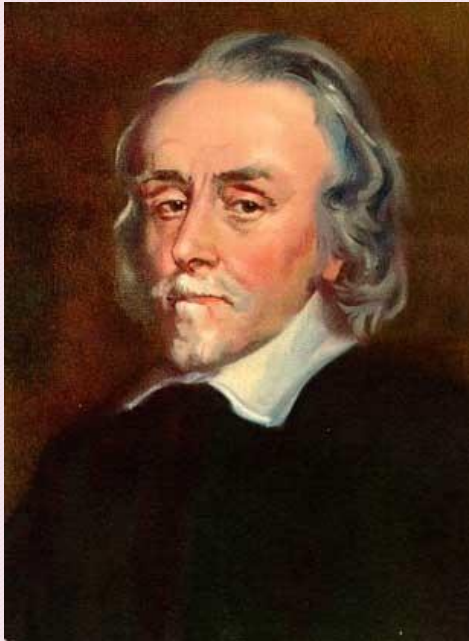
www.anatom.ua

Truncus coeliacus – стовбур Галлера («тринога Галера»)
Черевний стовбур

Стовбур відходить від аорти, проходить вперед між ніжками діафрагми над верхнім краєм підшлункової залози і розгалужується на три гілки: ліву шлункову, селезінкову та загальну печінкову.

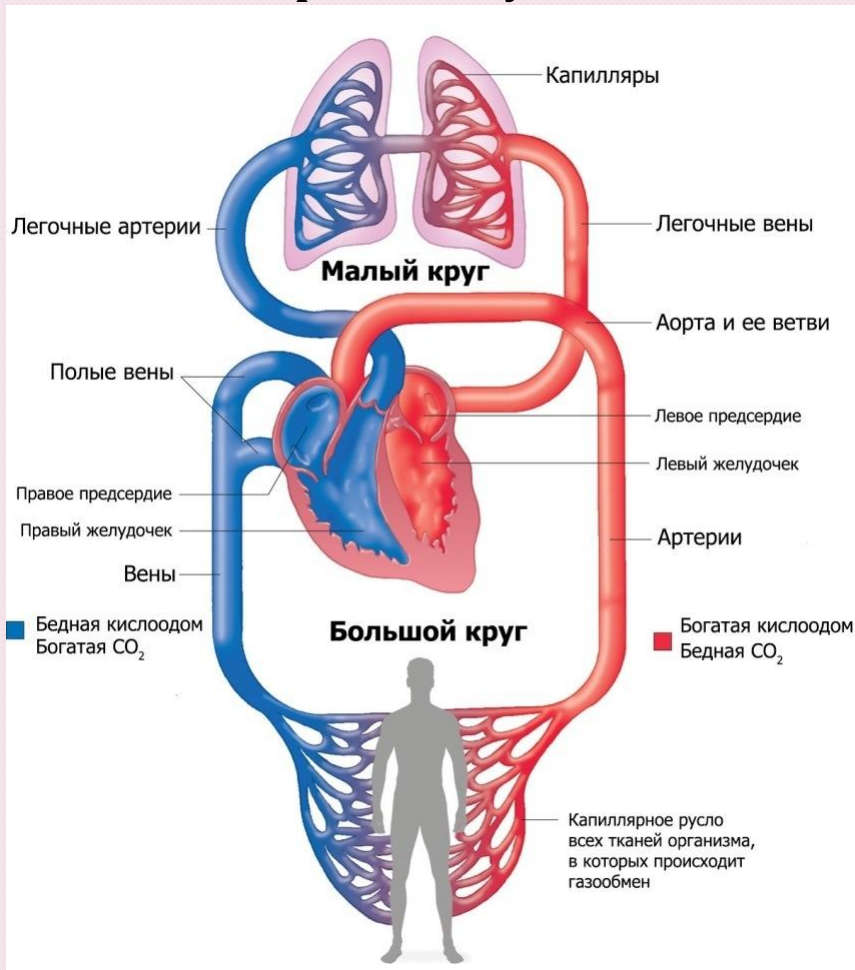
Вільям Гарвей

1578—1657

Англійський учений, основоположник наукової фізіології та ембріології. У 1597 році закінчив університет в Кембриджі, потім працював в Падуї у І. Фабріція. У 1602 році отримав ступінь доктора медицини. З 1616 року - професор кафедри анатомії, фізіології та хірургії в Лондоні. У 1628 році вийшла у світ його праця «Анатомічні дослідження про рух серця і крові у тварин», в якому представлені неспростовні докази руху крові замкнутим колом, за що автор піддавався запеклим нападкам.

Circulus sanguinis major – круг Гарвея
Велике коло кровообігу

Описане вперше автором замкнуте коло кровообігу в тілі, що починається аортою з лівого шлуночка і закінчується порожнистими венами в правому передсерді.

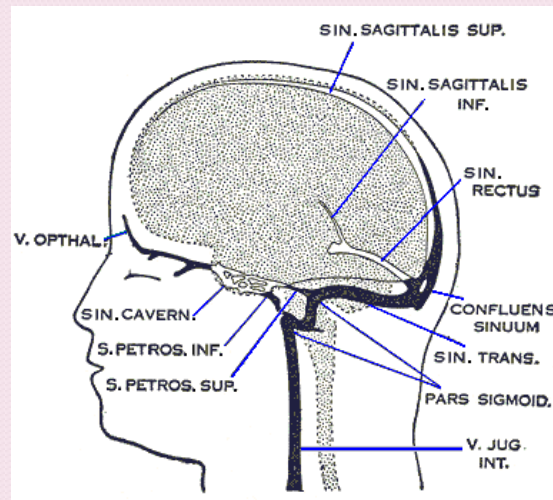
Герофіл

Давньогрецький лікар, працював в Олександрії. Першим проводив розтин трупів людини для вивчення анатомії. Описав оболонки мозку, будову довгастого мозку, назвав кут ромбовидної ямки пишучим пером. Йому були відомі шлуночки мозку, судинні сплетення, венозні синуси, він назвав початковий відділ тонкої кишки дванадцятипалою кишкою, спостерігав кристалик, оболонки ока, описав молочні судини і передміхурову залозу. Твори цього видатного вченого загублені.

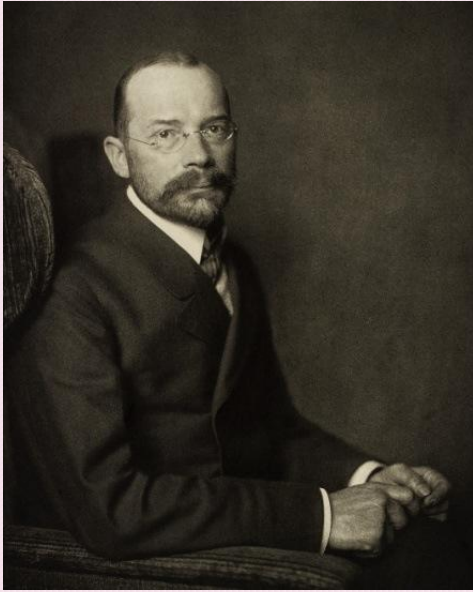
304 р. до н. е. - ?

Confluens sinuum – стік Герофіла
Стік пазух

З'єднання поперечних, верхнього сагітального, потиличного і прямого синусів твердої мозкової оболонки, розташоване на внутрішній поверхні луски потиличної кістки.

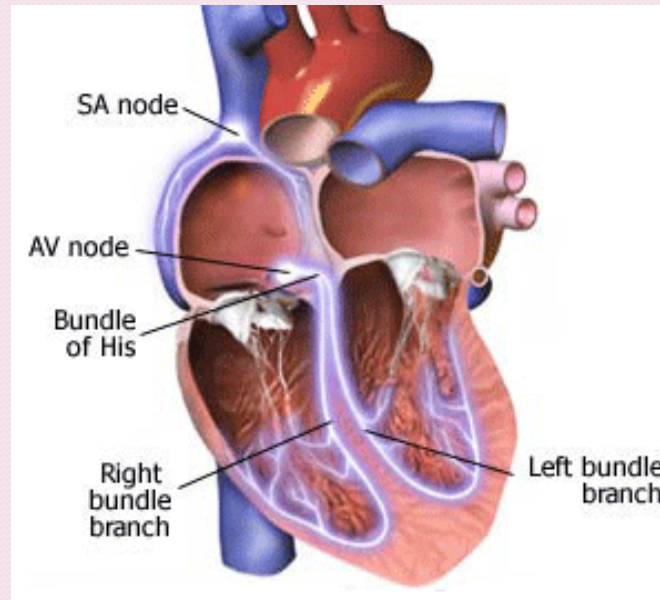
Вільгельм Гіс

1863—1934

Німецький лікар і анатом. Народився в Базелі. Медичну освіту здобув в Лейпцигу, Берні, Страсбурзі та Женеві. З 1902 року - професор медицини в Базелі, з 1906 року - в Геттінгені і з 1907 року - в Берліні. У 1890-1894 рр. описав передсердно-шлуночковий пучок провідної системи. Займався також питаннями ембріології серцево-судинної системи, історії медицини.

Fasciculus atrioventricularis – пучок Гіса
Передсердно-шлуночковий пучок

Пучок волокон передсердно-шлуночкової провідної системи, що йде від передсердно-шлуночкового вузла по міжшлуночковій перегородці і ділиться на праву і ліву ніжки.

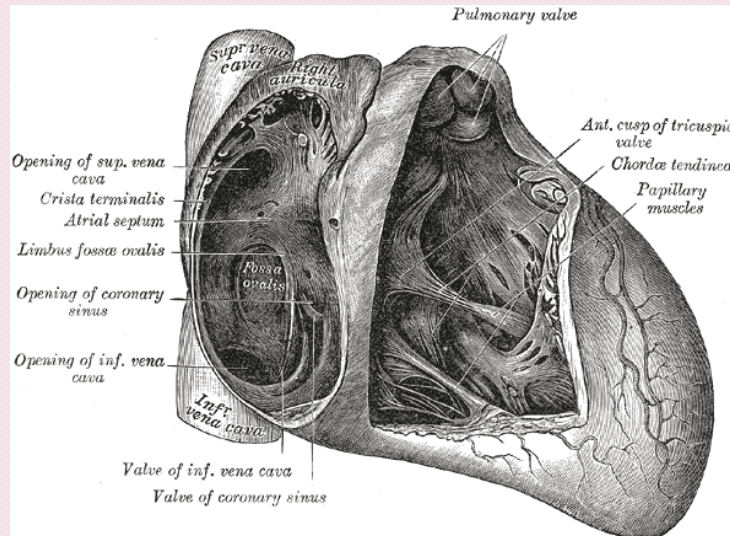
Бартоломео Євстахій

1510—1574

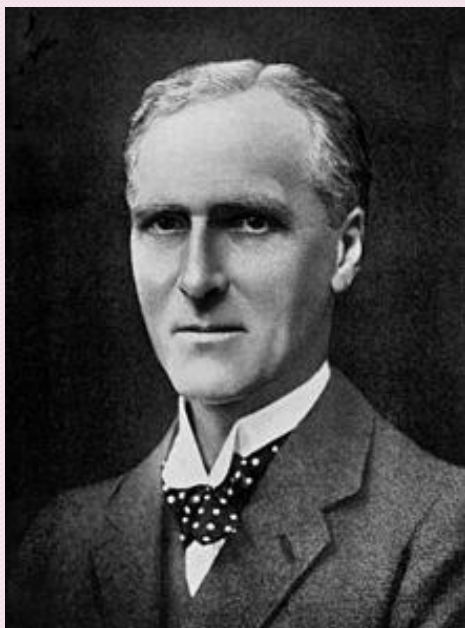
Анатом епохи Відродження. Народився в Сан Северіно-да-Маріано. Освіту здобув у Римі на медичному факультеті знаменитого університету Sapienzerarteria З 1539 працював міським лікарем на батьківщині, а пізніше у герцога Урбіно. Величезний інтерес до класичної давнини спонукав Бартоломео Євстахія зайняти в Римі посаду архіваріуса-бібліотекаря при дворі одного з кардиналів, де він мав можливість займатися гуманітарними науками і математикою. У 1549 році був запрошений на кафедру анатомії в рідний університет. На початку своєї професорської діяльності він виступав як щирий прихильник К. Галена і захищав його вчення від нападок А. Везалія та його послідовників. Під впливом об'єктивних досліджень Бартоломео Євстахій поступово відійшов від старих галеновської догм і став активно брати участь у створенні основ нової медичної науки. Зробив численні й різнобічні анатомічні дослідження. Вивчив і описав багато органів людини і тварин: серце, артерії та вени, нирки, грудну лімфатичну протоку, зуби, м'язи обличчя, глотки, шиї, симпатичну нервову систему. Відомі й важливі його дослідження органа слуху.

Valvula venae cavae inferioris – заслінка Євстахія
Заслінка нижньої порожнистої вени

Тонка складка ендокарда, що тягнеться від нижнього краю отвору нижньої порожнистої вени до медіальної стінки передсердя; у зародка направляє струмінь крові до овального отвору, у дорослого - частково редукована.

Артур Кіс

1866—1955

Англійський анатом і антрополог. Народився в Олд-мейкері. Вивчав медицину в Абердіні, Лондоні та Лейпцигу, кілька років служив в армії. З 1895 року працював у Лондоні лектором з анатомії в медичній школі. У 1908 році обраний хранителем музею Королівського товариства хірургів. Був ректором Абердинського університету (1930-1933), протягом багатьох років вивчав викопані рештки людини, описав черепи палеоантропів з Палестини. Ряд робіт присвячені анатомії серця.

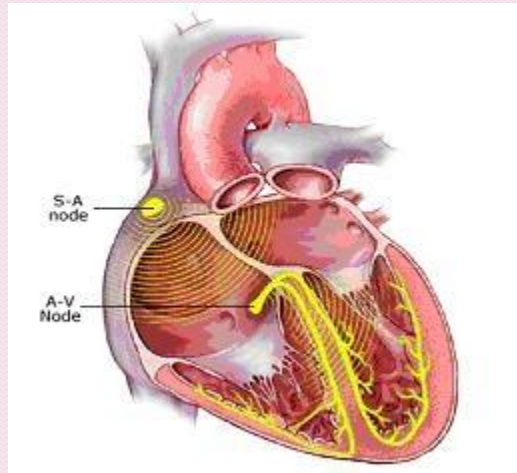
Мартин Флек

1882—1931

Англійський фізіолог.
Народився в Бородіні (Кент),
жив і працював на островах
Кент (Австралія), де був
директором медичної школи.
У 1910 році опублікував
статтю про відкритий ним
синусно-передсердний вузол
серця.

Nodus sinuatrialis – вузок Кіса-Флека
Пазухо-передсердний вузол

Скупчення провідних серцевих міоцитів, розташованих під епікардом між вушком правого передсердя і місцем впадання верхньої порожнистої вени; є початковою частиною провідної системи серця.

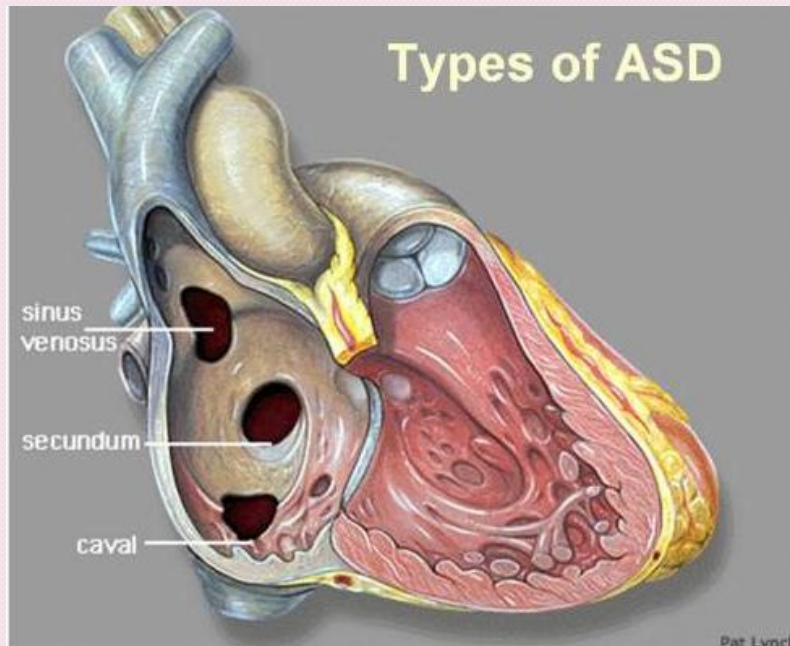
Фредерік Кюв'є

Французький вчений, брат Жоржа Кюв'є. Професор і хранитель кабінету порівняльної анатомії. Займався питаннями порівняльної морфології серцевосудинної системи.

1773—1838

Sinus venosus – пазуха Кюв'є
Венозна пазуха

Частина правого передсердя, куди впадають порожнисті вени.

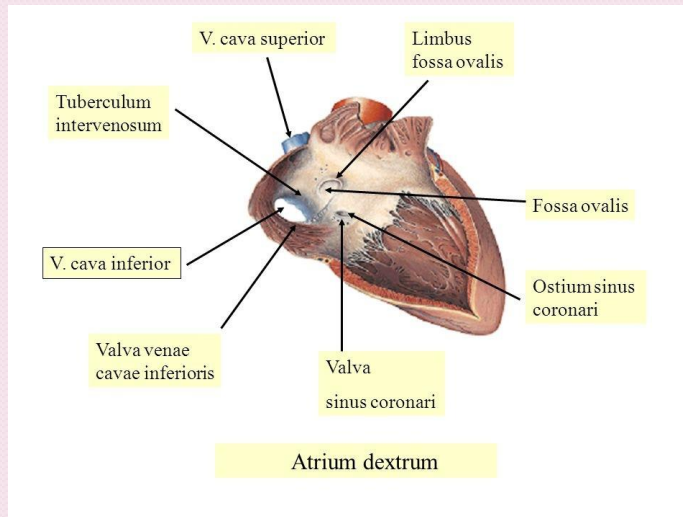
Річард Лоуер

1631—1691

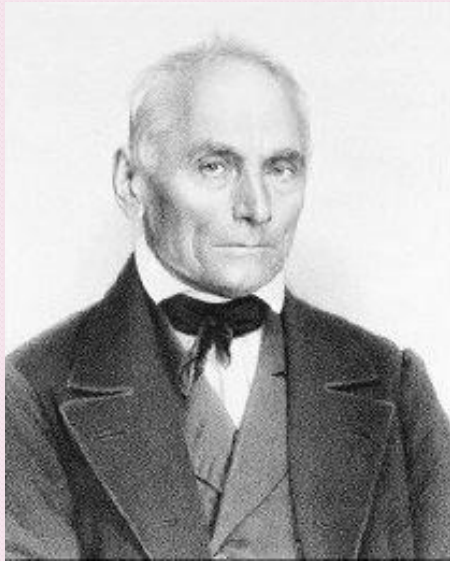
Англійський лікар. Народився в Тримері (Корнуелл). Вивчав медицину в Оксфорді, де отримав ступінь доктора медицини. Працював лікарем у Лондоні. У 1666 році обраний членом Королівського товариства хірургів. Одним з перших в 1667 році зробив переливання крові у людини. У роботі «Трактат про серце, а також про рух і температуру крові і перехід в неї хілуса» (1668) підтвердив правильність поглядів Вільяма Гарвея про велике коло кровообігу.

Tuberculum intervenosum – горбок Лоуера
Міжвенний горбок

Підвищення по задній стінці внутрішньої поверхні правого передсердя між гирлами верхньої та нижньої порожнистих вен; в ембріональному періоді направляє струм крові з порожніх вен в овальний отвір.

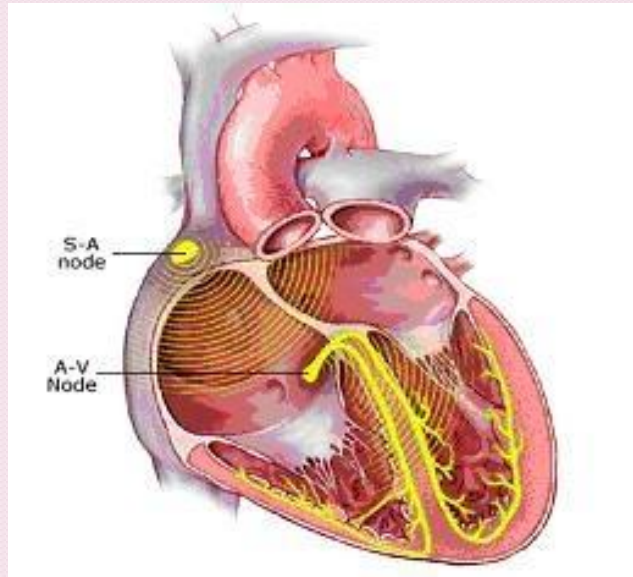
Ян Пуркінє

1787—1869

Чеський учений, фізіолог і мікроскопіст. Народився в Лібошовіче (Богемія). Вивчав медицину в Празькому університеті. У 1822 році отримав кафедру фізіології в Бреславлі, в 1850 році - професор Карлового університету в Празі. Почесний член багатьох іноземних академій, у тому числі Петербурзької медичної академії. Мікроскопічні дослідження Яна Пуркінє лягли в основу сформованої ним в 1837 році клітинної теорії. Вперше вжив термін «протоплазма», вивчив рух війок миготливого епітелію, відкрив потові залози та їх вивідні протоки, ввів ряд удосконалень в мікроскопічну техніку.

Myofibrae conducentes cardiacaе – волокна Пуркінє
Провідний серцевий міоцит

Атиповий серцевий міоцит, бідний міофібрилами і багатий саркоплазмою, що входить до складу провідної системи серця.

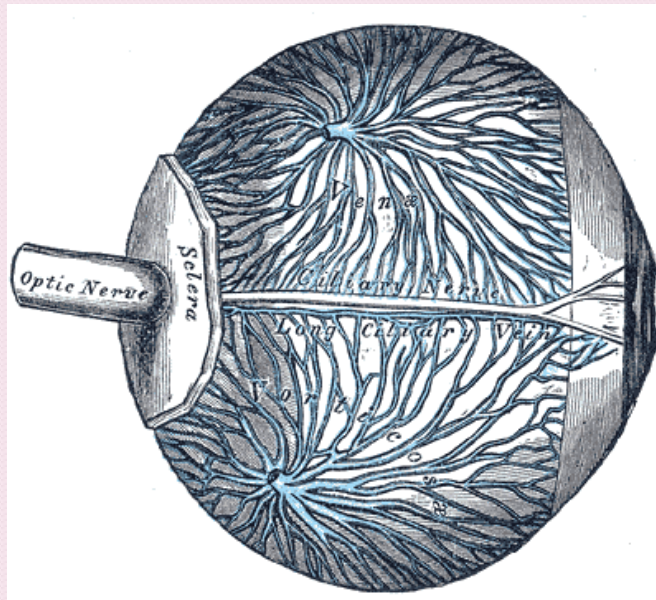
Фредерік Рюйш

1638—1731

Голландський анатом. Народився в Гаазі. Медицину вивчав в Лейденському університеті. У 1666 році був запрошений в Амстердам на посаду прелектора (демонстратора) анатомії хірургічної гільдії, одночасно йому було запропоновано проводити заняття в акушерській школі. З 1685 року - професор анатомії і ботаніки. В Амстердамі багато працював в області описової анатомії людини, а також з виготовлення демонстраційних препаратів. Особливо великий успіх він придбав в умінні ін'єктувати кровоносні судини. Блискучих результатів досяг також у бальзамуванні трупів. На основі своїх препаратів заснував в Амстердамі широко відомий анатомічний музей, який його сучасники називали «восьмим чудом світу», В 1717 Петро I купив у Фредеріка Рюйша збори його анатомічних препаратів, які надійшли до Кунсткамери (Палату рідкостей). За свої заслуги Фредерік Рюйш був обраний членом Академії натуралістів Німеччини, Королівського товариства хірургів Англії, Французької академії наук.

Venae vorticosae – вени Рюйша
Завиткові вени

Вени судинної оболонки ока, що впадають в верхню очну вену; збирають кров від всіх частин власне судинної оболонки ока, війкового тіла і райдужки.

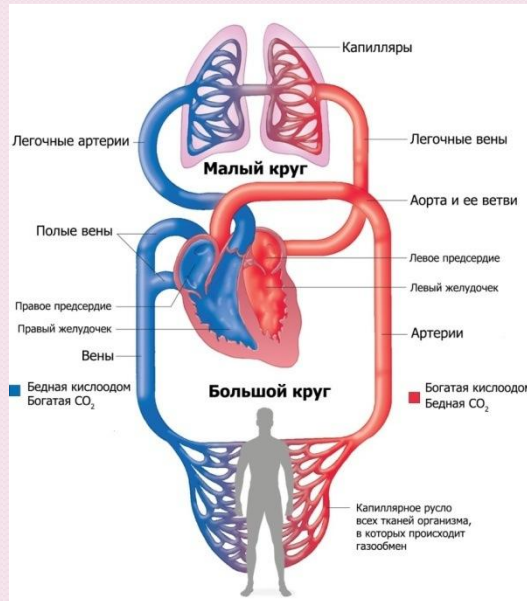
Мігель Сервет

1511—1553

Іспанський натураліст. Народився в Сарагосі. Вивчав медицину в Парижі, слухав лекції Я. Сільвія з анатомії. Пізніше переїхав до Женеви. У своїй книзі «Відновлення християнства» правильно уявив мале коло кровообігу, описавши шлях руху крові з правого шлуночка в ліве передсердя, припустив існування з'єднань між найтоншими розгалуженнями легеневої артерії та легених вен. Трактат був визнаний небезпечним, а сам автор оголошений єретиком, заключений у в'язницю і спалений на багатті разом з книгою.

Circulus sanguinis minor – коло Сервета
Мале коло кровобігу

Відділ кровоносного русла, що починається від правого шлуночка серця і закінчується судинами, які впадають у ліве передсердя.